

**2019 METŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS 2019-2021 METŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ
PREVENCIJOS PRIEMONIŲ PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITA**

Eil. Nr.	Tikslas	Priemonės pavadinimas	Vertinimo kriterijai	Įvykdymo terminas	Rezultatai
1.	Tinkamai pasirengti ekstremaliųjų situacijų valdymui	<p>1.1. Parengti ir praveisti Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijos (toliau – EM) institucinio lygio civilinės saugos (toliau – CS) pratybas:</p> <p>1.1.1. stalo pratybos apie EM veiksmus, gavus pranešimą, kad Vilniaus miestas artimiausiu metu gali būti užterštas radioaktyviomis medžiagomis dėl avarijos Astravo atominėje elektrinėje.</p>	Iki nustatytų terminų praveistos pratybos, pateiktos jų išvados ir rekomendacijos, kaip gerinti CS parengtį	Iki lapkričio 15 d.	<p>Neįvykdyta. 2019 m. EM vyko struktūrinė pertvarka, ko pasekoje ilgą laiką buvo neaiškus funkcijų pasidalinimas tarp skyrių, grupių, vyko didelė darbuotojų kaita, iš esmės keitėsi EM ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – OC) sudėtis. Šios priežastys lėmė žmogiškųjų ir organizacinių išteklių trūkumą, dėl ko planuotos institucinio lygio CS pratybos nebuvo organizuotos. Planuotų pratybų tema – EM veiksmai, gavus pranešimą, kad Vilniaus miestas artimiausiu metu gali būti užterštas radioaktyviomis medžiagomis dėl avarijos Astravo atominėje elektrinėje. Pažymėtina, kad valstybinio lygio CS pratybas šiuo klausimu 2019 m. organizavo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), kuri, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimo Nr. 99 „Dėl Valstybinio gyventojų apsaugos plano branduolinės ar radiologinės avarijos atveju patvirtinimo“ 2 punktu, kurioje pasirengimą atlikti Valstybiniame gyventojų apsaugos plane branduolinės ar radiologinės avarijos atveju numatytas funkcijas.</p>

		1.2. Rengiantis CS pratyboms ir vykstant krizių valdymo pratyboms CMX (angl. Crisis Management Exercise) (toliau – CMX), organizuoti OC posėdžius.	Sušaukti OC posėdžiai	Ne rečiau kaip 2 kartus per metus	Įvykdyta. Pirmasis OC pasitarimas buvo organizuojamas vykstant CMX, kurios vyko 2019 m. gegužės 9-11 dienomis. Jų metu buvo vertinama susidariusi situacija pagal scenarijų, priimami sprendimai, vadovaujama bei atliekami kiti numatyti veiksmai, kurie atitinkamai buvo aptariami ir vertinami OC pasitarimo metu. Antrasis OC posėdis buvo sušauktas VRM organizuotų pratybų, per kurias buvo vertinama valstybinių institucijų parengtis reaguoti į potencialią branduolinio ar radiologinio incidento Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje grėsmę, metu. Kadangi EM dalyvauti pratybose nebuvo pakviesta, OC posėdžio metu buvo aptarti jos darbuotojų veiksmai įvykus avarijai Astravo atominėje elektrinėje.
2.	Numatyti priemonės, mažinančias ekstremaliųjų situacijų riziką	2.1. Laiku priimti argumentuotus ir pagrįstus sprendimus dėl energetikos įmonių siūlymų pakeisti teisės aktų nuostatas, kad sumažėtų avarijų padariniai energetikos įrenginiuose ekstremaliųjų situacijų metu, atsižvelgiant į Valstybinės energetikos inspekcijos prie EM (toliau – VEI) avarijų tyrimo aktų, parengtų pagal Energetikos įrenginių	Energetikos įmonių ir (ar) VEI siūlymų skaičius ir ministerijos priimtų argumentuotų bei pagrįstų sprendimų skaičius	Iki gruodžio 1 d.	Įvykdyta: 1. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019-03-08 įsakymu Nr. 1-64 patikslintos Gamtinių dujų, suskystintų naftos dujų ir biudujų aplinkoje atliekamų darbų saugos taisyklės. Pirminius pasiūlymus pateikė ir šiuos teisinio reguliavimo pakeitimus inicijavo perdavimo sistemos operatorius AB „Amber Grid“. Pagrindinis tikslas – sudaryti sąlygas efektyviai ir saugiai organizuoti darbus gilesnėse kaip 1,5 m iškasose, šuliniuose, tuneliuose, rezervuaruose, kur yra galimybė netikėtai ištekėti dujoms;

		<p>avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatų, išvadas ir rekomendacijas.</p>			<p>2. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019-06-27 įsakymu Nr. 1-181 patvirtintas Suskystintų naftos dujų balionų, naudojamų daugiabučiuose namuose, pakeitimo 2019–2022 metais veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas).</p> <p>Įsakymo projektas parengtas atsižvelgiant į VEI pateiktą informaciją apie daugiabučiuose namuose naudojamus suskystintų naftos dujų (toliau – SND) balionus. Dujų sistemų pastatuose įrengimo taisyklės (kaip ir anksčiau galiojusios taisyklės) draudžia namuose, kurie aukštesni nei 2 aukštai, įrengti SND balionų įrenginius su dujinėmis viryklėmis. Tačiau dažniausiai šios nuostatos nėra paisoma ir rizikuojant saugumu SND balionai eksploatuojami ir aukštesniuose nei 2 aukštų daugiabučiuose. Veiksmų planu numatytas iki 2022 metų SND balionų, naudojamų daugiabučiuose namuose (iš viso apie 40 000 butų), pakeitimas kitais energijos ištekliais.</p>
		<p>2.2. Bendradarbiauti su AB LITGRID, AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir AB „Amber Grid“ operacijų centrais, rengiant CS pratybas ir dalyvaujant krizių valdymo pratybose CMX.</p>	<p>Įvykusių bendrų susitikimų ir kontaktų su įmonių atstovais ir OC nariais, skaičius</p>	<p>Pagal CS ir CMX pratybų grafiką</p>	<p>Įvykdyta:</p> <p>1. Bendradarbiavimas (susitikimai) su energetikos įmonių – AB LITGRID, AB „Energijos skirstymo operatorius, atstovais valstybinio lygio stalo pratybų „Kibernetinės atakos prieš kritinę elektros infrastruktūrą bei jų padarinių suvaldymas“ metu bei tolimesnis bendradarbiavimas (susirašinėjimas, informacijos apsikeitimas ir pasiūlymų teikimas) vykdant Lietuvos Respublikos</p>

					Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos 2019 m. priimtus nutarimus, susijusius su įvykusiomis pratybomis; 2. CMX pratybų metu buvo bendradarbiaujama su AB LITGRID atsakingais darbuotojais.
3.	Stiprinti gebėjimus reaguoti į ekstremaliąsias situacijas	3.1. Pasiiekti, kad 80 proc. OC narių 2019-2021 m. būtų išklause įvadinius CS mokymo kursus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Ugniagesių gelbėtojų mokyklos (toliau – PAGD UGM) CS mokymo centre.	Kasmet ne mažiau 75% OC narių, užsirašiusių į įvadinius CS mokymo kursus, juos išklauso	Pagal suderintą su PAGD UGM CS mokymo centru grafiką	Neįvykdyta. 2019 m. vyko EM struktūriniai pertvarkymai, kurių metų skyrių, darbuotojų atsakomybės ir funkcijos keitėsi, kelis kartus buvo keičiama ir OC sudėtis. Beveik visi 2018 metų OC nariai buvo praėję įvadinius mokymus, poreikis apmokyti naujuosius 2019 metais atsirado vėliau, kai jau nebebuvo galimybės registruoti įvadiniams CS mokymams dėl vietų trūkumo PAGD UGM organizuojamuose mokymuose. Visi šie nauji OC nariai užsiregistravo 2020 m. mokymams.
		3.2. OC nariai, baigę įvadinius CS mokymo kursus, kas 3 metus tobulinasi tęstiniuose CS mokymo kursuose PAGD UGM CS saugos mokymo centre.	Kasmet ne mažiau 50% OC narių, baigusių įvadinius CS mokymo kursus prieš 3 metus, užsirašo į tęstinius CS mokymo kursus ir juose mokosi	Pagal suderintą su PAGD UGM CS mokymo centru grafiką	Įvykdyta iš dalies. 2019 m. vienas EM darbuotojas (33%), baigęs įvadinius CS mokymo kursus prieš 3 metus, dalyvavo PAGD UGM organizuojamuose tęstiniuose CS mokymo kursuose (viso buvo registruoti 3). 2020 m. tęstiniams CS mokymams registruoti 2 darbuotojai, baigę įvadinius CS mokymo kursus prieš 3 metus. Mokymuose dalyvaus gegužės-birželio mėn.

		3.4. Organizuoti CS mokymus EM darbuotojams pagal PAGD direktoriaus 2010 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 1-219 „Dėl tipinių civilinių saugos mokymo programų patvirtinimo“ patvirtintas programos ministerijoms.	Kasmet organizuojami 2 val. CS mokymai EM darbuotojams darbo vietoje	Iki gruodžio 15 d.	Įvykdyta. 2019-12-03 buvo organizuoti 2 val. CS mokymai ministerijos darbuotojams, kuriuos vedė PAGD UGM vyriausioji specialistė A.Paškevičiūtė. Dalyvavo 48 darbuotojai. Su CS mokymų medžiaga (skaidrėmis) buvo supažindinti visi EM darbuotojai. 2020 m. taip pat planuojami 2 val. CS mokymai visiems EM darbuotojams.
4.	Numatyti galimus pavojus ir įvertinti ekstremaliųjų situacijų riziką	4.1. Kartą per metus peržiūrėti ir, esant poreikiui, patikslinti galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę.	Rizikos analizė peržiūrėta kasmet	Iki gruodžio 30 d.	Įvykdyta iš dalies. Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė peržiūrėta, tačiau jos pakeitimus, atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. buvo vykdomi atitinkamų energetikos įmonių, įtrauktų į minėtąją analizę, bei pačios EM struktūriniai pasikeitimai, taip pat suponuojantys būtinybę keisti minėtąjį dokumentą, šiuos pakeitimus, efektyvumo ir sistemiškumo tikslu – visus kartu, nuspręsta atlikti 2020 m.
		4.2. Kartą per metus peržiūrėti ir prireikus patikslinti EM ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.	Peržiūrėtas ir, esant poreikiui, patikslintas EM ekstremaliųjų situacijų valdymo planas	Iki gruodžio 30 d.	Įvykdyta iš dalies. Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas peržiūrėtas, tačiau jo pakeitimus, atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. buvo vykdomi atitinkamų energetikos įmonių, įtrauktų į minėtąjį planą, bei pačios EM struktūriniai pasikeitimai, taip pat suponuojantys būtinybę keisti minėtąjį dokumentą, šiuos pakeitimus, efektyvumo ir sistemiškumo tikslu – visus kartu, nuspręsta atlikti 2020 m.

		4.3. Kartą per metus peržiūrėti ir prireikus atnaujinti EM 2019-2021 metų ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.	Peržiūrėtas ir, esant poreikiui, patikslintas EM 2019-2021 metų ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas bei įvertinti prevencijos priemonių vykdymo rezultatai	Iki kovo 30 d.	Įvykdyta. EM 2019-2021 metų ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas peržiūrėtas, poreikis jį atnaujinti nenustatytas.
5.	Informuoti gyventojus	5.1. Skelbti EM tinklalapyje kasmet peržiūrėtą EM 2019-2021 metų ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.	Peržiūrėtas EM 2019–2021 metų ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas ir prevencijos priemonių vykdymo rezultatai paskelbti ministerijos tinklalapyje	Iki gegužės 15 d.	Įvykdyta. EM 2019-2021 metų ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas skelbiamas EM tinklalapyje adresu: http://enmin.lrv.lt/lt/administracine-informacija/kiti-dokumentai .